

Euroopan unionin virallinen lehti

L 394

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

49. vuosikerta
30. joulukuuta 2006

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1891/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan meriturvallisuusviraston toiminnan monivuotisesta rahoituksesta alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla ja asetuksen (EY) N:o 1406/2002 muuttamisesta ⁽¹⁾ 1

II Säädökset, joita ei tarvitse julkaista

Euroopan parlamentti ja neuvosto

2006/961/EY:

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, koulutukseen liittyvästä valtioiden rajat ylittävstä liikkuvuudesta yhteisössä: Liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja ⁽¹⁾ 5

2006/962/EY:

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, elinikäisen oppimisen avaintaidoista 10

1

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyyppillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyyppillä ja merkitty tähdellä.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1891/2006,**annettu 18 päivänä joulukuuta 2006,****Euroopan meriturvallisuusviraston toiminnan monivuotisesta rahoituksesta alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla ja asetuksen (EY) N:o 1406/2002 muuttamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Tietyt rannikkovaltioiden väliset kahdenväliset ja alueelliset sopimukset, kuten vuonna 1992 tehty Helsingin yleissopimus ja vuonna 1976 tehty Barcelonan yleissopimus, velvoittavat antamaan keskinäistä apua meriympäristön pilaantumistapahtumien yhteydessä.
- (2) Euroopan meriturvallisuusvirasto (jäljempänä "virasto") perustettiin asetuksella (EY) N:o 1406/2002 ⁽³⁾ meriturvallisuuden sekä alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisyn korkean, yhdenmukaisen ja tehokkaan tason varmistamiseksi.
- (3) Asetuksessa (EY) N:o 724/2004, jolla muutettiin asetusta (EY) N:o 1406/2002, virastolle osoitettiin uusia tehtäviä alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisyn ja torjunnan alalla yhteisön vesillä viime aikoina tapahtuneiden onnettomuuksien, erityisesti säiliöalusten Erikan ja Prestigen onnettomuuksien johdosta.

⁽¹⁾ EUVL C 28, 3.2.2006, s. 16.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 5. syyskuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. joulukuuta 2006.

⁽³⁾ EYVL L 208, 5.8.2002, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 724/2004 (EUVL L 129, 29.4.2004, s. 1).

- (4) Pilaantumisen ehkäisyn ja torjuntaan liittyvien uusien tehtävien suorittamiseksi viraston hallintoneuvosto hyväksyi 22 päivänä lokakuuta 2004 öljyvahinkojen torjuntavalmiutta ja torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman (jäljempänä "toimintasuunnitelma"), jossa vahvistetaan viraston öljyntorjuntatoimet ja jonka tavoitteena on viraston käytettävissä olevien rahoitusvarojen optimaalinen käyttö.

- (5) Toimintasuunnitelmassa määritellyt viraston pilaantumisen-torjuntatoimet liittyvät informaation, yhteistyön ja koordinaation alalla toteutettaviin toimiin ja ennen kaikkea operatiiviseen apuun jäsenvaltioille tarjoamalla pyydettyä lisää pilaantumisen torjuntaan käytettäviä aluksia öljyn aiheuttaman pilaantumisen sekä muuntyyppisen pilaantumisen, kuten vaarallisten ja haitallisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen, torjumiseksi. Viraston olisi kiinnitettävä erityistä huomiota herkimmiksi katsottuihin alueisiin tuottamatta kuitenkaan haittaa muille apua tarvitseville alueille.

- (6) Viraston toimet tällä alalla eivät saisi vapauttaa rannikkovaltioita vastuusta ylläpitää asianmukaisia pilaantumisen torjuntamekanismeja, ja toimien olisi oltava jäsenvaltioiden tai jäsenvaltioiden ryhmien olemassa olevien yhteistyöjärjestelyjen mukaisia tällä alalla. Meriympäristön pilaantumistapahtumissa viraston olisi tuettava sitä tai kutakin sellaista pilaantumisen kohteena olevaa jäsenvaltiota, jonka alaisuudessa puhdistustoimet on määrä toteuttaa.

- (7) Toimintasuunnitelman mukaisesti virastolla on määrä olla aktiivinen rooli valvontaan, varhaiseen pilaantumisen havaitsemiseen ja pilaantumisesta vastuussa olevien alusten tunnistamiseen tarvittavia satelliittikuvia koskevan keskitetyn palvelun kehittämisessä. Tämän uuden järjestelmän avulla tiedot ovat helpommin saatavilla ja alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunta tehostuu.

- (8) Viraston jäsenvaltioille tarjoamat täydentävät keinot olisi annettava käyttöön neuvoston päätöksellä 2001/792/EY, Euratom ⁽¹⁾ perustetulla yhteisön mekanismilla pelastuspalvelualan avustustoimia varten, onnettomuuksista aiheutuva meren pilaantuminen mukaan luettuna.
- (9) Jotta varmistetaan toimintasuunnitelman perusteellinen toteutus ja vahvistetaan alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa laajentamalla nykyisiä pilaantumisen torjuntatoimia, virastolle olisi luotava elinkelpoinen ja kustannustehokas järjestelmä erityisesti sen jäsenvaltioille tarjoaman operatiivisen avun rahoittamiseksi.
- (10) Sen vuoksi on tarpeen varmistaa virastolle pilaantumisen torjunnan alalla annettujen tehtävien ja muiden niihin liittyvien toimien asianmukainen rahoitus monivuotisen sitoumuksen pohjalta. Yhteisön rahoitusosuuden vuosittaiset määrät olisi vahvistettava voimassa olevien menettelyjen mukaisesti.
- (11) Määrien, jotka sidotaan pilaantumisen torjunnan rahoitukseen, olisi katettava ajanjakso 2007–2013 uuden rahoituskehyksen mukaisesti.
- (12) Siksi olisi säädettävä saman ajanjakson kattavista rahoituspuitteista toimintasuunnitelman täytäntöön panemiseksi.
- (13) Näiden rahoituspuitteiden määrää olisi pidettävä vähimmäismääränä, joka tarvitaan alusten aiheuttaman pilaantumisen torjuntaa koskevien virastolle annettujen tehtävien suorittamiseksi.
- (14) Jotta sitoumukset jakautuisivat optimaalisesti ja jotta otettaisiin huomioon mahdolliset muutokset alusten aiheuttaman pilaantumisen torjuntatoimissa, on tarpeen varmistaa, että erityisiä toimintatarpeita seurataan jatkuvasti niin, että vuosittaisiin rahoitussitoumuksiin voidaan tehdä mukautuksia.
- (15) Viraston hallintoneuvoston olisi sen vuoksi tarkasteltava talousarviositoumuksia uudelleen pääjohtajan laatiman kertomuksen pohjalta mahdollisesti tarvittavien mukautusten sisällyttämiseksi viraston talousarvioon. Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 1406/2002 olisi muutettava vastaavasti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tavoite

Tässä asetuksessa vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt yhteisön rahoitusosuudesta Euroopan meriturvallisuusviraston talousarvioon niiden tehtävien suorittamiseksi, jotka virastolle on osoitettu alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla, ja muiden niihin liittyvien toimien toteuttamiseksi asetuksen (EY) N:o 1406/2002 2 artiklan mukaisesti.

(¹) EYVL L 297, 15.11.2001, s. 7.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- (a) ”virastolla” asetuksella (EY) N:o 1406/2002 perustettua Euroopan meriturvallisuusvirastoa,
- (b) ”alueellisilla sopimuksilla” kahdenvälisiä ja alueellisia sopimuksia, jotka rannikkovaltiot ovat tehneet toistensa kanssa keskinäisen avun antamiseksi meriympäristön pilaantumistapahtumien yhteydessä,
- (c) ”öljyllä” vuonna 1990 tehdyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa öljyvahinkojen torjuntavalmiudesta, torjumisesta ja torjuntayhteistyöstä määritettyä mineraaliöljyä sen kaikissa muodoissa, raakaöljy, polttoöljy, liete, jäteöljy sekä jalostetut tuotteet mukaan luettuna,
- (d) ”vaarallisilla ja haitallisilla aineilla” kaikkia sellaisia vuonna 2000 tehdyssä vaarallisten ja haitallisten aineiden aiheuttaman pilaantumisen torjuntavalmiutta, torjuntaa ja torjuntayhteistyötä koskevassa pöytäkirjassa määritettyjä muita aineita kuin öljyä, jotka meriympäristöön joutuessaan todennäköisesti aiheuttavat vaaraa ihmisten terveydelle, vahingoittavat elollisia luonnonvaroja ja meren eliöstöä, pilaavat maisemaa tai aiheuttavat häiriötä muulle lailliselle meren käytölle.

3 artikla

Soveltamisala

Edellä 1 artiklassa tarkoitettu yhteisön rahoitusosuus myönnetään virastolle sellaisten toimien rahoittamiseksi, jotka mainitaan toimintasuunnitelmassa, erityisesti toimien, jotka liittyvät:

- (a) informaatioon ja joissa kerätään, analysoidaan ja levitetään hyviä toimintatapoja, tekniikoita ja innovaatioita, kuten säiliöiden tyhjentämisen seurantaan tarkoitettut laitteet, alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla,
- (b) yhteistyöhön ja koordinointiin ja joissa jäsenvaltioille ja komissiolle tarjotaan teknistä ja tieteellistä apua asianomaisten alueellisten sopimusten mukaisten toimien puitteissa,
- (c) operatiiviseen apuun ja joissa jäsenvaltioiden pilaantumisen torjuntatoimia pyynnöstä tuetaan täydentävin keinoin, kuten pilaantumisen torjuntaan käytettävien valmiusaluksien ja -laitteiden, kun on kyse alusten vahingossa tai tahallaan aiheuttamasta pilaantumisesta.

4 artikla

Yhteisön rahoitus

Edellä 3 artiklassa tarkoitettujen tehtävien suorittamista koskeva rahoitusohje on 154 000 000 euroa 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 väliseksi ajaksi.

Budjettivallan käyttäjä päättää vuotuisista määrärahoista rahoituskäytön rajoissa. Tässä yhteydessä on varmistettava jäsenvaltioille 3 artiklan c kohdan mukaiseen operatiiviseen apuun tarvittava rahoitus.

7 artikla

5 artikla

Olemassaolevien torjuntamahdollisuuksien seuranta

Sellaisen operatiivisen avun, jota virasto antaa jäsenvaltioiden käyttöön, kuten pilaantumisen torjunnassa entisten lisäksi käytettävät alukset, tarpeen määrittämiseksi virasto laatii säännöllisin väliajoin luettelon yksityisistä ja valtiollisista pilaantumisen torjuntajärjestelmistä ja Euroopan unionin eri alueilla käytettävissä olevista torjuntamahdollisuuksista.

6 artikla

Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen

1. Komissio ja virasto varmistavat tämän asetuksen mukaisesti rahoitettavia toimia toteutettaessa, että yhteisön taloudellisia etuja suojataan petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä, tehokkailla tarkastuksilla ja perusteettomasti maksettujen määrien takaisinperinnällä ja, jos väärinkäytöksiä havaitaan, tehokkailla, oikeasuhteisilla ja varoitavilla seuraamuksilla neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95 ⁽¹⁾ ja (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾ mukaisesti.

2. Tämän asetuksen mukaisia yhteisön toimia rahoitettaessa pidetään asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna väärinkäytöksenä jokaista yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen taikka sopimusvelvoitteen rikkomista, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena on tai voisi olla perusteettomasta menosta aiheutuva vahinko Euroopan unionin yleiselle talousarviolle tai unionin hallinnoimille talousarvioille.

3. Komissio ja virasto varmistavat kumpikin toimivaltansa puitteissa, että rahalle saadaan mahdollisimman hyvä vastine, kun yhteisön toimia rahoitetaan tämän asetuksen mukaisesti.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1073/1999, annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista (EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1).

Asetuksen (EY) N:o 1406/2002 muutokset

Muutetaan asetusta (EY) N:o 1406/2002 seuraavasti:

(a) Lisätään 10 artiklan 2 kohtaan seuraava alakohta:

”l) tarkastelee k alakohdassa tarkoitettua yksityiskohtaisen suunnitelman ja Euroopan meriturvallisuusviraston toiminnan monivuotisesta rahoituksesta alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla 18 päivänä joulukuuta 2006 (*) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa N:o 1891/2006 säädettyjen talousarviositoumusten taloudellista toteutumista tämän asetuksen 15 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitettua kertomuksen pohjalta. Tarkastelu suoritetaan, kun arvio viraston seuraavan varainhoitovuoden tuloista ja menoista on tehty tämän asetuksen 18 artiklan 5 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

(*) EUVL L 394 30.12.2006, s. 1”.

(b) Lisätään 15 artiklan 2 kohtaan seuraava alakohta:

”g) hän antaa vuosittain viimeistään 31 päivänä tammikuuta komissiolle ja hallintoneuvostolle kertomuksen pilaantumista koskevia viraston torjuntavalmius- ja torjuntatoimia koskevan yksityiskohtaisen suunnitelman taloudellisesta toteutuksesta sekä antaa päivitetty tilannetiedot kaikista kyseisen suunnitelman mukaan rahoitetuista toimista. Komissio vuorostaan lähettää tämän kertomuksen tiedoksi Euroopan parlamentille sekä päätöksen N:o 2850/2000/EY 4 artiklan mukaisesti perustetulle komitealle ja päätöksen 2001/792/EY, Euratom 9 artiklassa tarkoitettulle komitealle.”

8 artikla

Väliarviointi

Komissio antaa viraston antamien tietojen pohjalta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2010. Kertomuksessa, jonka laatiminen ei vaikuta viraston hallintoneuvoston asemaan, esitetään tulokset 4 artiklassa tarkoitettua yhteisön rahoituksen käytöstä 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2009 välisen ajanjakson kattavien sitoumusten ja menojen osalta.

Tämän kertomuksen perusteella komission on tarvittaessa ehdotettava muutoksia tähän asetukseen tieteellisen edistyksen ottamiseksi huomioon alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan alalla, mukaan lukien öljyn tai vaarallisten ja haitallisten aineiden aiheuttama pilaantuminen.

9 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. E. ENESTAM

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA NEUVOSTO

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 18 päivänä joulukuuta 2006,

koulutukseen liittyvästä valtioiden rajat ylittävstä liikkuvuudesta yhteisössä: Liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja

(2006/961/EY)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan ja 150 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Koulutukseen liittyvä liikkuvuus on olennainen osa henkilöiden vapaata liikkuvuutta –perustamissopimuksen suojaama perusvapaus — ja yksi Euroopan unionin päätavoitteista yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alalla, joka perustuu yhteisiin arvoihin ja moninaisuuden kunnioittamiseen. Se on keskeinen väline todellisen eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen luomisessa, työllisyyden parantamisessa ja köyhyyden vähentämisessä sekä aktiivisen Euroopan kansalaisuuden kehittämisessä.
- (2) Liikkuvuus lähentää kansalaisia ja lisää keskinäistä ymmärtämystä. Se edistää solidaarisuutta, ajatustenvaihtoa ja Euroopan muodostavien eri kulttuurien parempaa tunte- musta; siten liikkuvuus edistää taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta.

⁽¹⁾ EUVL C 88, 11.4.2006, s. 20.

⁽²⁾ EUVL C 206, 29.8.2006, s. 40.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 26. syyskuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 18. joulukuuta 2006.

- (3) Koulutukseen liittyvän eurooppalaisen liikkuvuuden ja koulutusalan vaihtotoiminnan tehostaminen sekä tapahtumat, kuten työntekijöiden liikkuvuuden teemavuosi 2006, ovat tärkeässä asemassa pyrittäessä Lissabonin tavoitteeseen tehdä Euroopasta innovatiivisin ja kilpailukykyisin tietoon perustuva talous vuoteen 2010 mennessä.
- (4) Parempien puiteiden tarjoaminen koulutukseen liittyvälle liikkuvuudelle Euroopan unionissa edistää tietoon perustuvan talouden toteutumista, mikä on jäsenvaltioissa olennaisen tärkeää työllisyyden, kestävän kehityksen, tutkimuksen ja innovaatioiden luomisen kannalta.
- (5) Koulutusjärjestelmien laadun ja tehokkuuden parantaminen Euroopassa edellyttää, että kaikki sidosryhmät, mukaan lukien viranomaiset, tehostavat Euroopan unionin sisäiseen liikkuvuuteen kohdistuvia tukitoimiaan.
- (6) Opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä 10 päivänä heinäkuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus 2001/613/EY ⁽⁴⁾ oli ensimmäinen suositus, jolla pyrittiin helpottamaan liikkuvuuteen kannustavia yhteisön toimia.
- (7) Mainitun suosituksen III a kohdan mukaisesti komission perustaman asiantuntijaryhmän työssä ja ensimmäisessä seurantaraportissa tuodaan kyllä esiin sekä kansallisella että Euroopan tasolla saavutettu edistys koulutukseen liittyvässä liikkuvuudessa, mutta osoitetaan myös tarve kiinnittää

⁽⁴⁾ EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.

- huomiota liikkuvuuden määrällisen lisäämisen ohella erityisesti sen laadun parantamiseen.
- (8) Tavoitteeseen voidaan pyrkiä muun muassa antamalla suosituksen muodossa liikkuvuutta koskeva laatuperuskirja, jossa esitetään joukko alaa koskevia periaatteita, joiden täytäntöönpano on vapaaehtoista.
- (9) Liikkuvuutta koskevassa eurooppalaisessa laatuperuskirjassa, jäljempänä 'peruskirja', olisi otettava huomioon myös vammaisten henkilöiden ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien erityistarpeet.
- (10) Peruskirjan olisi myötävaikutettava koulutusvaihdon lisäämiseen, helpotettava yleissivistävien tai ammatillisten koulutusjaksojen tunnustamista sekä tutkintojen ja pätevyysien tunnustamista ja lisättävä keskinäistä luottamusta asiaan liittyvien viranomaisten, organisaatioiden ja kaikkien liikkuvuuden kanssa tekemisissä olevien sidosryhmien välisen yhteistyön parantamiseksi ja vahvistamiseksi. Lainojen, apurahojen ja sosiaaliturvatuksien siirrettävyyteen olisi kiinnitettävä huomiota.
- (11) Tällä peruskirjalla on tarkoitus täydentää, mutta ei korvata, opiskelua koskevassa Erasmus-peruskirjassa esitettyjä erityismääräyksiä.
- (12) Lähtömaiden ja vastaanottavien maiden viranomaisten olisi annettava peruskirja perusviiteasiakirjana kaikille opiskelijoille ja koulutettaville sekä organisaatioille ja sidosryhmille, jotka ovat tekemisissä liikkuvuuden kanssa, vastaanottajien omalla kielellä.
- (13) Liikkuvuudesta saatavat edut riippuvat suuresti käytännön järjestelyiden laadusta; tiedottamisesta, valmistelusta, tuesta, sekä osallistujien opinto- ja koulutusjaksojen aikana hankkiman kokemuksen ja pätevyden tunnustamisesta. Liikkuvuuteen liittyvät ihmiset ja organisaatiot voivat parantaa huomattavasti sen arvoa huolellisen suunnittelun ja asianmukaisen arvioinnin avulla.
- (14) Europass⁽¹⁾ on erityisen hyödyllinen väline kehitettäessä liikkuvuutta tukevaa avoimuutta ja opintojen tunnustamista.
- (15) On suotavaa, että peruskirjassa vahvistettuja periaatteita ei sovelleta pelkästään liikkuvuusjaksoon, vaan myös sitä edeltäviin ja seuraaviin jaksoihin.
- (16) Ennalta olisi laadittava opintosuunnitelma. Lisäksi osallistujien yleinen valmistautuminen on tarpeen, ottaen huomioon kielellisen valmistautumisen. Toimivaltaisten viranomaisten ja organisaatioiden olisi annettava tässä apua.
- (17) Kaikki hallinnolliset ja rahoitukseen liittyvät kysymykset, kuten käytettävissä oleva rahoitustuki, kustannuksista vastaava taho, ja vakuutusturva vastaanottavassa maassa, olisi ratkaistava ennen lähtöä.
- (18) Ulkomailla vietetyn jakson osalta liikkuvuuden laatua voidaan parantaa järjestelyjen avulla, esimerkiksi nimeämällä osallistujille mentorit.
- (19) Kaikkien vastaanottavassa maassa suoritettujen kurssien tai koulutuksen yksityiskohtaisen ja selkeän kuvauksen, kurssin tai koulutuksen kesto mukaan luettuna, pitäisi helpottaa niiden tunnustamista kotimaahan palattaessa.
- (20) Avoimuus ja hyvä hallinto edellyttävät liikkuvuusohjelman kustakin vaiheesta ja toimesta vastaavien sidosryhmien selkeää määrittelyä.
- (21) Liikkuvuustoimien kokonaisvaltaisen laadun varmistamiseksi on suotavaa taata liikkumisvapaus kaikille Euroopan unionin kansalaisille ja soveltaa peruskirjassa vahvistettuja periaatteita ja asiaan liittyviä suosituksia, siltä osin kuin mahdollista, kaikenlaiseen liikkuvuuteen oppimismielessä tai ammatillisen kehityksen tarkoituksessa: yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, virallisissa rakenteissa tai niiden ulkopuolella tapahtuva oppiminen, mukaan lukien vapaaehtoistyö ja -hankkeet, lyhyet tai pitkät liikkuvuusjaksot, koulussa, korkeakoulussa tai työssä tapahtuva oppiminen, elinikäiseen oppimiseen liittyvät toimet.
- (22) Ottaen huomioon liikkuvuutta koskevien toimien luonteen moninaisuuden ja keston, jäsenvaltiot voivat mukauttaa peruskirjan täytäntöönpanoa olosuhteiden mukaan, eli ne voivat mukauttaa sitä erityistilanteisiin ja -ohjelmiin. Jäsenvaltiot voivat tehdä joistakin kohdista velvoittavia ja pitää toisia vapaaehtoisina.
- (23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän suosituksen tavoitteita, vaan ne voidaan tämän suosituksen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä suosituksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen,
- SUOSITTELEVAT, ETTÄ JÄSENVALTIOT:
- (1) hyväksyvät liitteenä olevan peruskirjan välineeksi, jolla voidaan parantaa henkilökohtaista ja ammatillista kehitystä, ja edistävät sen käyttöä tässä tarkoituksessa;
- (2) raportoivat siitä, miten ne ovat panneet täytäntöön tämän suosituksen ja täydentävät toimenpiteet, joita ne mahdollisesti toteuttavat liikkuvuuden edistämiseksi, erityisesti laatu- ja edistämiskohdat huomioon ottaen, Koulutus 2010 -työohjelmaa koskevissa kansallisissa tukitoimissaan toisesta tämän suosituksen hyväksymisen jälkeisestä vuodesta alkaen;

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2241/2004/EY, tehty 15. joulukuuta 2004, yhteisön yhteisistä puitteista tutkintojen ja pätevyysien selkeyttämiseksi (Europass) (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 6).

- (3) tekevät myös jatkossa tiivistä yhteistyötä ja koordinoivat toimiaan keskenään sellaisten esteiden poistamiseksi, jotka haittaavat suoraan tai välillisesti Euroopan unionin kansalaisten liikkuvuutta;
- (4) järjestävät yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen liittyvää liikkuvuutta varten asianmukaista tukea ja tarkoituksenmukaisen infrastruktuurin kansalaistensa koulutustason kohottamiseksi;
- (5) ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin liikkuvuuden edistämiseksi, varmistavat, että kaikki asiaan liittyvä tieto on helposti ymmärrettävissä ja kaikkien saatavilla, esimerkiksi laatimalla liikkuvuutta esittelevän oppaan tai luettelon tukiorganisaatioista, ja parantavat liikkuvuuden edellytyksiä.
- (2) tekemään edelleen yhteistyötä jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten kanssa, jotta tässä suosituksessa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanosta saadaan vaihdettua hyödyllisiä tietoja ja kokemuksia;
- (3) parantamaan tai kehittämään tiiviissä yhteistyössä asianomaisten viranomaisten kanssa sukupuolen mukaan eritellyjä tilastotietoja koulutukseen liittyvästä liikkuvuudesta;
- (4) pitämään tätä suositusta ja suositusta 2001/613/EY yhtenä kokonaisuutena ja sen vuoksi sisällyttämään sen edellyttämät, joka toinen vuosi toimitettavat raportit Koulutus 2010-toimintaohjelman yleisiin raportteihin.

KEHOTTAVAT KOMISSIOTA:

- (1) rohkaisemaan kansallisia virastoja ja muita koulutuksen ja liikkuvuuden alalla työskenteleviä organisaatioita käyttämään peruskirjaa;

Tehty Brysselissä, 18 päivänä joulukuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J.-E. ENESTAM

LIITE

LIKKUVUUTTA KOSKEVA EUROOPPALAINEN LAATUPERUSKIRJA

JOHDANTO

Liikkuvuus on aina kiinnostanut eri sidosryhmiä, ja sen asemaa vielä vahvistettiin vuonna 2000 laaditulla liikkuvuutta koskevalla toimintasuunnitelmalla ⁽¹⁾ sekä opiskelijoiden, koulutuksessa olevien, vapaaehtoisten, opettajien ja kouluttajien liikkuvuudesta Euroopan yhteisössä 10 päivänä heinäkuuta 2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksella 2001/613/EY ⁽²⁾. Suosituksen soveltamisala oli laaja, siinä käsiteltiin tärkeitä liikkuvuuteen liittyviä kysymyksiä, ja se oli kohdistettu kaikille, jotka voisivat hyötyä opiskelujaksosta ulkomailla (sekä virallisissa rakenteissa että niiden ulkopuolella), mukaan lukien opiskelijat, opettajat, kouluttajat, vapaaehtoiset ja koulutuksessa olevat. Koulutukseen liittyvästä valtioiden rajat ylittävistä liikkuvuudesta yhteisössä — Liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja — 18 päivänä joulukuuta 2006 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksella 2006/961/EY ⁽³⁾, josta tämä laatuperuskirja muodostaa erottamattoman osan, on sama soveltamisala, mutta siinä keskitytään liikkuvuuden laatuunäkökohtiin ensimmäisen suosituksen jälkeen perustetun asiantuntijaryhmän ehdotuksen mukaisesti. Sillä olisi pyrittävä varmistamaan, että liikkuvuustoimiin osallistuneet saavat myönteisiä kokemuksia sekä vastaanottavassa maassa että omassa maassaan palattuaan takaisin.

Tämä laatuperuskirja tarjoaa opastusta yksittäisten nuorten tai aikuisten harjoittamaan liikkuvuuteen, joka liittyy virallisissa rakenteissa tai niiden ulkopuolella tapahtuvaan oppimiseen ja heidän henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehittymiseen. Sen tarkoitus toimia viiteasiakirjana, jossa otetaan huomioon kansalliset tilanteet ja jäsenvaltioiden toimivaltuudet. Sen laajuutta ja sisältöä voidaan mukauttaa liikkuvuuden keston, erilaisten koulutus- ja nuorisotoimien erityispiirteiden sekä osallistujien tarpeiden perusteella. Siinä käsitellään pääasiassa koulutukseen liittyvää liikkuvuutta, mutta nämä ohjeet voivat olla hyödyllisiä myös muuntuyppisen, esimerkiksi työhön liittyvän liikkuvuuden kannalta.

1. Tietoa ja ohjausta

Liikkuvuudesta mahdollisesti kiinnostuneilla pitäisi olla yhtäläinen oikeus saada kaikilla tasoilla luotettavista lähteistä tietoa ja ohjeita liikkuvuusmahdollisuuksista ja ehdoista, joilla siihen voi osallistua. Olisi muun muassa annettava selkeitä tietoja kaikista tähän peruskirjaan sisältyvistä kohdista, lähettävän ja vastaanottavan organisaation asemasta ja tehtävistä sekä erilaisista koulutusjärjestelmistä.

2. Opintosuunnitelma

Ennen koulutukseen liittyvien liikkuvuustoimien toteuttamista lähettävän ja vastaanottavan organisaation sekä osallistujien olisi laadittava ja hyväksyttävä opintosuunnitelma, jossa on huomioitu kielellinen valmistautuminen. Opintosuunnitelma on erityisen tärkeä pitkäkestoisien liikkuvuuden kyseessä ollessa ja siitä voi olla hyötyä myös lyhytkestoisien liikkuvuusjakson osalta. Suunnitelmassa olisi esitettävä tavoitteet ja odotetut oppimistulokset sekä tapa, millä niihin olisi pyrittävä ja miten ne olisi pantava täytäntöön. Opintosuunnitelman merkittävistä muutoksista olisi sovittava kaikkien osapuolten kesken. Opintosuunnitelmaa laadittaessa olisi pidettävä mielessä integroituminen takaisin kotimaahan ja arviointi.

3. Räättälöinti

Koulutukseen liittyvän liikkuvuuden olisi sovittava mahdollisimman hyvin osallistujien omiin koulutusväyliin, taitoihin ja motivaatioon, ja sen olisi kehitettävä tai tuettava niitä.

4. Yleiset valmistelut

Osallistujien ennalta valmistautuminen on suositeltavaa, ja se olisi sovitettava heidän erityistarpeisiinsa. Valmistautumiseen pitäisi tarpeen mukaan sisältyä kielellisiä, pedagogisia, hallinnollisia, oikeudellisia, henkilökohtaisia ja kulttuurisia näkökohtia sekä tietoa rahoitussellista näkökohdista.

⁽¹⁾ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma, annettu 14. joulukuuta 2000, liikkuvuutta koskevasta toimintasuunnitelmasta (EYVL C 371, 23.12.2000, s. 4).

⁽²⁾ EYVL L 215, 9.8.2001, s. 30.

⁽³⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 5

5. Kielelliset näkökohdat

Kielitaito on tärkeä tehokkaan oppimisen, kulttuurienvälisen viestinnän ja vastaanottavan maan kulttuurin paremman ymmärtämisen kannalta. Osallistujien samoin kuin lähettävän ja vastaanottavan organisaation olisi kiinnitettävä erityistä huomiota asianmukaiseen kielelliseen valmistautumiseen. Aina kun mahdollista, liikkuvuusjärjestelyihin olisi sisällyttävä

- kielitaidon arviointi ennen lähtöä ja mahdollisuus käydä kursseja vastaanottavan maan kielellä ja/tai opetuskielellä, jos ne eivät ole samat;
- kieleen liittyvä tuki ja neuvonta vastaanottavassa maassa.

6. Logistinen tuki

Osallistujille olisi tarvittaessa tarjottava riittävää logistista tukea. Tähän voi sisältyä mahdollisesti matkajärjestelyjä, vakuutuksia, oleskelu- tai työlupia, sosiaaliturvaa, valtion apurahojen ja lainojen siirtomahdollisuutta lähtömaasta vastaanottavaan maahan, asumista sekä muita käytännön näkökohtia koskevien tietojen ja ohjeiden antaminen, mukaan lukien oleskelun aikaisiin turvallisuuskäytäntöihin liittyvät tiedot.

7. Mentorointi

Vastaanottavan organisaation (oppilaitoksen, nuorisoyhdistyksen, yrityksen jne.) olisi huolehdittava järjestelyistä, esimerkiksi mentoroinnista, osallistujien neuvonnasta ja tehokkaan vastaanottavaan ympäristöön integroitumisen avustamisesta, sekä toimittava yhteyspisteenä, josta apua on mahdollista saada jatkuvasti.

8. Tunnustaminen

Jos ulkomailla suoritettu opinto- tai harjoittelujakso on olennainen osa virallista opinto- tai harjoitteluohjelmaa, se olisi todettava opintosuunnitelmassa, ja osallistujille olisi tarpeen mukaan tarjottava apua jakson tunnustamisen ja sertifiointin helpottamiseksi. Lähettävän organisaation olisi opintosuunnitelmassa sitouduttava tunnustamaan kaikki menestyksellisesti suoritettut liikkuvuusjaksot. Muuntotyypisessä liikkuvuudessa, etenkin muissa kuin virallisissa rakenteissa tapahtuvan koulutuksen osalta, olisi annettava asianmukainen asiakirja, jotta osallistuja voi osoittaa aktiivisen osallistumisen ja oppimistulokset tyydyttävästi ja luotettavasti. Tässä yhteydessä olisi rohkaistava Europass-todistuksen ⁽¹⁾ käyttöä.

9. Integroituminen palattaessa ja arviointi

Kun osallistujat ovat palanneet kotimaahansa, erityisesti pitkäaikaisen liikkuvuusjakson jälkeen, heitä olisi opastettava hyödyntämään liikkuvuusjakson aikana hankittuja tietoja ja taitoja. Pitkäkestoisen liikkuvuusjakson jälkeen palaaville olisi tarjottava tarvittaessa apua, jotta integroituminen takaisin kotimaan sosiaaliseen, koulutus- ja ammattiympäristöön olisi helpompaa. Osallistujien ja organisaatioiden olisi tarkasteltava perusteellisesti hankittuja kokemuksia, jotta voidaan arvioida, onko opintosuunnitelman tavoitteet saavutettu.

10. Sitoumukset ja vastuualat

Näistä laatu- ja johtuvista vastuualoista olisi sovittava lähettävän ja vastaanottavan organisaation sekä osallistujien kesken. Ne olisi vahvistettava mieluiten kirjallisesti, jotta vastuualat ovat selkeät kaikille asiaan liittyville tahoille.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2241/2004/EY, tehty 15. joulukuuta 2004, yhteisön yhteisistä puiteista tutkintojen ja pätevyyskierroksien selkeyttämiseksi (Europass) (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 6).

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON SUOSITUS

annettu 18 päivänä joulukuuta 2006,

elinikäisen oppimisen avaintaidoista

(2006/962/EY)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan ja 150 artiklan 4 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lissabonin Eurooppa-neuvoston (23.–24. maaliskuuta 2000) päätelmissä todettiin, että Euroopan tasolla olisi määriteltävä uudet perustaidot, joita kehitettäisiin elinikäisen oppimisen kautta, vastauksena globalisaation ja tietoon perustuvaan talouteen siirtymisen aiheuttamiin haasteisiin, ja korostettiin, että ihmiset ovat Euroopan tärkein voimavara. Sitten nämä päätelmät on toistettu säännöllisesti, muun muassa Brysselin Eurooppa-neuvostoissa (20.–21. maaliskuuta 2003 ja 22.–23. maaliskuuta 2005) sekä uudistetussa Lissabonin strategiassa, joka hyväksyttiin vuonna 2005.
- (2) Tukholman ja Barcelonan Eurooppa-neuvostot (23.–24. maaliskuuta 2001 ja 15.–16. maaliskuuta 2002) hyväksyivät Euroopan koulutusjärjestelmien konkreettiset tulevaisuuden tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi vuoteen 2010 mennessä laadittavan työohjelman (Koulutus 2010 - työohjelma). Tavoitteet sisältävät taitojen kehittämisen tietoyhteiskuntaa varten sekä erityistavoitteet, jotka liittyvät kielenoppimisen edistämiseen, yrittäjyyden kehittämiseen ja yleiseen tarpeeseen edistää koulutuksen eurooppalaista ulottuvuutta.
- (3) Komission tiedonannossa ”Eurooppalaisen elinikäisen oppimisen alueen toteuttaminen” ja 27 päivänä kesäkuuta 2002 annetussa neuvoston päätöslauselmassa elinikäisestä oppimisesta ⁽⁴⁾ yksilöitiin ”uusien perustaitojen” oppimismahdollisuuden varmistaminen yhtenä ensisijaisena toimena ja korostettiin, että elinikäisen oppimisen on alettava esikouluikässä ja jatkuttava eläkkeelle jäämisen jälkeiseen aikaan.
- (4) Keskustelleessaan yhteisön työllisyyskehityksen parantamisesta Brysselin Eurooppa-neuvostot (maaliskuussa 2003 ja joulukuussa 2003) korostivat tarvetta kehittää elinikäistä

oppimista, keskittyen erityisesti aktiivisiin ja ennaltaehkäiseviin toimiin työttömyyden ja työelämän ulkopuolelle jäämisen ehkäisemiseksi. Tämä perustui työllisyystyöryhmän raporttiin, jossa painotettiin kansalaisten kykyä sopeutua muutoksiin, heidän integroimistaan työmarkkinoille sekä elinikäisen oppimisen keskeistä merkitystä.

- (5) Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2003 eurooppalaiset viitearvot, mikä on osoitus sitoutumisesta keskimääräisen eurooppalaisen suorituksen parantamiseen mitattavalla tavalla. Nämä viitearvot koskevat lukutaitoa, koulunkäynnin keskeyttämistä, ylemmän keskiasteen koulutuksen loppuun saattamista ja aikuisten osallistumista elinikäiseen oppimiseen ja ne liittyvät läheisesti avaintaitojen kehittämiseen.
- (6) Marraskuussa 2004 hyväksytyssä neuvoston raportissa koulutuksen laajemmasta asemasta korostettiin, että koulutus auttaa säilyttämään ja uudistamaan yhteiskunnan yhteistä kulttuuritaustaa sekä oppimaan keskeisiä sosiaalisia ja yhteiskunnallisia arvoja, kuten kansalaisuutta, tasa-arvoa, suvaitsevaisuutta ja muiden ihmisten kunnioittamista, ja että se on erityisen tärkeää aikana, jolloin kaikki jäsenvaltiot joutuvat pohtimaan, kuinka kohdata kasvavan sosiaalisen ja kulttuurisen moninaisuuden tuomat haasteet. Lisäksi koulutuksen merkittävänä tehtävänä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamisessa on tukea kansalaisten pääsyä työelämään ja pysymistä työllistettynä.
- (7) Komission vuonna 2005 antamassa kertomuksessa, joka koskee edistystä Lissabonissa asetettujen koulutustavoitteiden saavuttamisessa, todettiin, että heikon tuloksen lukutaitotestissä saaneiden 15-vuotiaiden määrää ei ollut onnistuttu vähentämään eikä ylemmän keskiasteen koulutuksen loppuun suorittaneiden määrää ollut onnistuttu lisäämään. Koulunkäynnin keskeyttämistä oli jonkin verran pystytty vähentämään, mutta Eurooppa-neuvoston toukokuussa 2003 hyväksymiä eurooppalaisia viitetasoja ei nykyisillä määrillä saavuteta vuoteen 2010 mennessä. Aikuisten osallistuminen koulutukseen ei kasva tarpeeksi nopeasti saavuttaakseen vuoden 2010 viitetason, ja tiedoista käy ilmi, että vähäisen ammattitaidon omaavat henkilöt eivät todennäköisesti osallistu täydennyskoulutukseen.

- (8) Euroopan työmarkkinaosapuolet hyväksyivät maaliskuussa 2002 ammattitaidon ja pätevyyden elinikäistä kehittämistä koskevat toimintapuitteet, joissa korostettiin liike-elämän tarvetta mukauttaa rakenteitaan yhä nopeammin säilyttääkseen kilpailukykyä. Lisääntynyt tiimityöskentely, hierarkian keventäminen, vastuualueiden delegointi ja kasvava

⁽¹⁾ EUVL C 195, 18.8.2006, s. 109.

⁽²⁾ EUVL C 229, 22.9.2006, s. 21.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 26. syyskuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 18. joulukuuta 2006.

⁽⁴⁾ EYVL C 163, 9.7.2002, s. 1.

monisuorittamisen tarve johtavat oppimisorganisaatioiden kehittämiseen. Näin ollen organisaatioiden kyky yksilöidä kaikkien työntekijöiden taitoja, tunnistaa ne ja saada ne käyttöön sekä kannustaa taitojen kehittämiseen muodostaa uusien kilpailustrategioiden perustan.

- (9) Ammatillista koulutusta koskevassa Maastrichtin tutkimuksessa vuodelta 2004 todetaan merkittävä kuilu uusissa työpaikoissa edellytetyt koulutustason ja eurooppalaisen työvoiman koulutustason välillä. Tämä tutkimus osoittaa, että yli kolmasosalla Euroopan työvoimasta (80 miljoonalla henkilöllä) on vähäinen ammattitaito, kun taas arvion mukaan vuoteen 2010 mennessä lähes 50 prosentissa työpaikoista edellytetään korkea-asteen koulutusta, 40 prosentissa ylempää keskiasteen koulutusta, ja vain 15 prosenttia työpaikoista soveltuu pelkän peruskoulutuksen hankkineille.
- (10) Vuonna 2004 annetussa neuvoston ja komission yhteisraportissa Koulutus 2010 -työohjelmasta korostettiin tarvetta varmistaa, että kaikilla kansalaisilla on elinkäistä oppimista koskevien jäsenvaltioiden strategioiden edellyttämät taidot. Uudistuksen edistämiseksi ja helpottamiseksi raportissa suositellaan yhteisten eurooppalaisten viitearvojen ja periaatteiden kehittämistä ja asetetaan etusijalle avaintaitoja koskevat puitteet.
- (11) Brysselin Eurooppa-neuvoston (22.–23. maaliskuuta 2005) päätelmien liitteessä olevassa eurooppalaisessa nuorisosopimuksessa korostettiin tarvetta edistää yhteisten ydintaitojen kehittämistä.
- (12) Nuorison varustaminen avaintaidoilla ja koulutustason nostaminen ovat olennainen osa Eurooppa-neuvoston kesäkuussa 2005 hyväksymiä kasvua ja työllisyyttä koskevia yhdenmukaisia suuntaviivoja 2005–2008. Erityisesti työllisyyden suuntaviivoissa kehoitetaan mukauttamaan koulutusjärjestelmiä vastaamaan uusia pätevyysvaatimuksia siten, että jäsenvaltioiden uudistusohjelmissa yksilöidään entistä paremmin ammatilliset tarpeet ja avaintaidot. Lisäksi työllisyyden suuntaviivoissa kehoitetaan varmistamaan sukupuolinäkökohtien ja sukupuolten tasa-arvon huomioon ottaminen kaikissa toimissa ja nostamaan Euroopan unionin keskimääräinen työllisyysaste 70 prosenttiin ja naisten työllisyysaste vähintään 60 prosenttiin.
- (13) Tämän suosituksen olisi edistettävä laadukkaan, eurooppalaisen yhteiskunnan tarpeisiin mukautetun ja tulevaisuuteen suunnatun yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kehittämistä tukemalla ja täydentämällä jäsenvaltioiden toimia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että jäsenvaltioiden yleissivistävän ja ammatillisen peruskoulutuksen järjestelmät antavat kaikille nuorille mahdollisuudet kehittää avaintaitonsa tasolle, joka antaa heille valmiudet aikuiselämään, ja joka muodostaa perustan jatko-opinnoille ja työelämälle, ja että aikuiset voivat johdonmukaisen ja kattavan elinikäisen oppimisen avulla kehittää ja päivittää avaintaitojaan. Tämän suosituksen olisi myös annettava poliittisille päättäjille, koulutuksen tarjoajille,

työmarkkinaosapuolille ja oppijoille itselleen yhteinen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys, helpottamaan kansallista uudistusta ja tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden ja komission välillä yhteisten eurooppalaisten viitearvojen saavuttamiseen tähtäävän Koulutus 2010 -työohjelman yhteydessä. Lisäksi suosituksella olisi tuettava muita asiaankuuluvia politiikan aloja, kuten työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa sekä muita nuorisoon vaikuttavia politiikan aloja.

- (14) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän suosituksen tavoitteita, joita ovat jäsenvaltioiden toimien tukeminen ja täydentäminen luomalla kansallisia uudistuksia ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä edistävä ja helpottava yhteinen viitekehys, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti suosituksessa ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen siltä osin kuin suosituksen täytäntöönpano annetaan jäsenvaltioiden tehtäväksi,

SUOSITTAVAT,

että jäsenvaltiot kehittävät avaintaitojen opettamista kaikille kansalaisille osana elinikäisen oppimisen strategioita, mukaan lukien yleisen lukutaidon saavuttamista koskevat strategiat, ja käyttävät liitteessä olevaa asiakirjaa "Elinikäisen oppimisen avaintaitoja koskeva eurooppalainen viitekehys", jäljempänä 'viitekehys', vertailuvälineenä varmistaa, että:

1. yleissivistävä ja ammatillinen peruskoulutus antaa kaikille nuorille mahdollisuudet kehittää avaintaitonsa tasolle, joka antaa heille valmiudet aikuiselämään ja joka luo perustan jatko-opinnoille ja työelämälle;
2. asianmukaisia toimia toteutetaan sellaisten nuorten hyväksi, jotka ovat henkilökohtaisten, sosiaalisten, kulttuuristen tai taloudellisten olojen vuoksi koulutuksen kannalta epäsuotuisassa asemassa ja tarvitsevat erityistukea käyttäkseen koko oppimispotentialinsa;
3. aikuiset voivat koko elämänsä ajan kehittää ja päivittää avaintaitojaan, ja että kansallisella sekä alue- ja paikallistasolla kiinnitetään erityistä huomiota ensisijaisiin kohderyhmiin kuten henkilöihin, joilla on tarve päivittää taitojaan;
4. aikuisten jatkuvaan yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen on olemassa asianmukainen infrastruktuuri, mukaan lukien opettajat ja kouluttajat, tunnustamis- ja arviointimenettelyt, toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan tasapuoliset mahdollisuudet osallistua elinikäiseen oppimiseen ja työmarkkinoille, ja aikuisten erilaiset tarpeet ja taidot huomioon otettava tukijärjestelmä oppijoille;
5. saavutetaan yksittäisille kansalaisille suunnatun aikuisten yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen johdonmukaisuus varmistamalla läheiset yhteydet työllisyyspolitiikkaan ja sosiaalipolitiikkaan, kulttuuripolitiikkaan, innovaatiop-

olitiikkaan ja muihin nuorisoa koskeviin politiikan aloihin, ja tekemällä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien kanssa.

PANEVAT MERKILLE KOMISSION AIKEET:

1. tukea jäsenvaltioita niiden pyrkiessä kehittämään yleisivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiään ja panemaan täytäntöön tämän suosituksen ja välittämään sitä, mukaan luettuna viitekehyksen käyttäminen vertailukohtana, jonka avulla helpotetaan vertaisoppimista ja hyvien toimintatapojen vaihtoa, sekä seuraamaan kehitystä ja raportoimaan saavutetusta edistyksestä Koulutus 2010 -työohjelmaa koskevissa, joka toinen vuosi laadittavilla raporteilla;
2. käyttää viitekehystä vertailukohtana pannesaan täytäntöön yhteisön koulutusohjelmia, ja varmistaa, että niillä edistetään avaintaitojen hankkimista;
3. edistää viitekehyksen laajempaa käyttöä aiheeseen liittyvillä yhteisöpolitiikan aloilla, erityisesti työllisyys-, nuoriso-, kulttuuri- ja sosiaalipolitiikassa, ja luoda uusia yhteyksiä työmarkkinaosapuoliin ja muihin kyseisillä aloilla toimiviin tahoihin;
4. tarkistaa viitekehyksen vaikutukset Koulutus 2010 -työohjelman puitteissa ja raportoida 18. joulukuuta 2010 Euroopan parlamentille ja neuvostolle saaduista kokemuksista ja vaikutuksista tulevaisuuteen.

Tehty Brysselissä, 18. joulukuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J.-E. ENESTAM

LIITE

ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAITOJA KOSKEVA EUROOPPALAINEN VIITEKEHYS**Tausta ja tavoitteet**

Koska globalisaatio asettaa jatkuvasti Euroopan unionille uusia haasteita, kukin kansalainen tarvitsee useita avaintaitoja mukautuakseen joustavasti maailmaan, joka muuttuu nopeasti ja on voimakkaasti verkottunut.

Koulutuksella on sekä sosiaalisessa että taloudellisessa mielessä tärkeä merkitys sen varmistamisessa, että Euroopan kansalaiset saavat tarvittavat avaintaidot, joiden avulla he voivat mukautua joustavasti tällaisiin muutoksiin.

Erityisesti olisi — käyttämällä perustana erilaisia yksilöllisiä taitoja — otettava huomioon oppijoiden erilaiset tarpeet varmistamalla, että koulutus on tasa-arvoista ja sellaisten ryhmien saatavilla, jotka ovat henkilökohtaisten, sosiaalisten, kulttuuristen tai taloudellisten olojen vuoksi koulutuksen kannalta epäsuotuisassa asemassa ja tarvitsevat erityistukea käyttääkseen koko oppimispotentiaalinsa. Esimerkkejä tällaisista ryhmistä ovat henkilöt, joiden perustaidot, erityisesti lukutaito, ovat heikot, koulunsa keskeyttäneet, pitkäaikaistyöttömät, pitkältä vapaalta työhön palanneet, ikääntyneet, maahanmuuttajat ja vammaiset.

Tässä yhteydessä viitekehysten tärkeimpinä tavoitteina on:

- 1) yksilöidä ja määritellä avaintaidot, joita tarvitaan henkilökohtaisen onnistumisen tunteeseen, aktiiviseen kansalaisuuteen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja työllistyyvyyteen tietoyhteiskunnassa;
- 2) tukea jäsenvaltioiden toimia, joilla varmistetaan, että yleissivistävän ja ammatillisen peruskoulutuksen päättymiseen mennessä nuorilla on sellaiset avaintaidot, jotka antavat heille valmiudet aikuiselämään, ja jotka luovat perustan jatkoopinnoille ja työelämälle, ja että aikuiset voivat kehittää ja päivittää avaintaitojaan koko elämänsä ajan;
- 3) antaa poliittisille päättäjille, koulutuksen tarjoajille, työnantajille ja oppijoille itselleen Euroopan tason vertailuväline helpottamaan kansallisia ja Euroopan tason toimia, joilla pyritään saavuttamaan yhdessä sovitut tavoitteet;
- 4) antaa puitteet sekä Koulutus 2010 -työohjelman että yhteisön koulutusohjelmien yhteydessä toteutettaville yhteisötason jatkotoimille.

Avaintaidot

Taidot on määritelty tässä asiayhteyden sopivana tietojen, taitojen ja asenteiden kokonaisuutena. Kaikki yksilöt tarvitsevat avaintaitoja henkilökohtaisen onnistumisen tunnetta ja kehitystä, aktiivista kansalaisuutta, sosiaalista osallisuutta ja työtä varten.

Tämä viitekehys sisältää kahdeksan avaintaitoa:

- 1) viestintä äidinkielellä;
- 2) viestintä vierailta kielillä;
- 3) matemaattinen osaaminen ja perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla;
- 4) digitaaliset taidot;
- 5) oppimistaidot;
- 6) sosiaaliset ja kansalaistaidot;
- 7) aloitekyky ja yrittäjäyys; ja
- 8) tietoisuus kulttuurista ja kulttuurin ilmaisumuodot.

Avaintaitoja pidetään keskenään yhtä tärkeinä, koska kukin niistä voi osaltaan vaikuttaa onnistuneeseen elämään tietoyhteiskunnassa. Monet avaintaidot ovat limittäisiä ja läheisesti toisiinsa sidoksissa: tietyn alueen olennaiset piirteet

tukevat myös toisen alueen taitoja. Kieleen, lukemiseen, laskemiseen sekä tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät perustaidot muodostavat oppimisen olennaisen perustan, ja oppimistaidot tukevat kaikkea oppimistoimintaa. Viitekehyksessä sovelletaan tiettyjä teemoja, jotka ovat tärkeitä kaikissa kahdeksassa avaintaidossa: kriittinen ajattelu, luovuus, aloitteellisuus, ongelmanratkaisu, riskinarviointi, päätöksenteko ja tunteiden rakentava hallinta.

1. Viestintä äidinkielellä ⁽¹⁾

Määritelmä:

Viestintä äidinkielellä merkitsee kykyä ilmaista ja tulkita käsitteitä, ajatuksia, tunteita, faktoja ja mielipiteitä sekä suullisesti että kirjallisesti (kuullun ymmärtäminen, puhuminen, lukeminen ja kirjoittaminen), sekä kykyä olla asianmukaisessa ja luovassa kielellisessä vuorovaikutuksessa kaikissa sosiaaliseen elämään ja kulttuuriin liittyvissä tilanteissa, kuten koulutuksessa, työssä, kotona ja vapaa-aikana.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Viestintäkyky on tulosta äidinkielen oppimisesta, mikä liittyy kiinteästi yksilön kognitiivisen kyvyn kehittymiseen suhteessa maailman tulkitsemiseen ja muiden kanssa tapahtuvaan vuorovaikutukseen. Viestintä äidinkielellä edellyttää tietoa sanastosta, käytännön kieliopista ja kielen käyttötavoista. Siihen kuuluu tietoisuus verbaalisen vuorovaikutuksen päätyypeistä, tietyistä kaunokirjallisista ja muista teksteistä, kielen tyylien ja rekistereiden pääpiirteistä, kielen vaihtelevuudesta ja viestinnästä eri tilanteissa.

Yksilöillä olisi oltava taito kommunikoida sekä suullisesti että kirjallisesti erilaisissa viestintätilanteissa sekä seurata omaa kielenkäyttöään ja mukauttaa sitä tilanteen edellyttämällä tavalla. Tämä taito sisältää myös valmiudet erottaa ja käyttää erityyppisiä tekstejä, etsiä, kerätä ja käsitellä tietoa, käyttää apuvälineitä sekä muodostaa ja ilmaista omia argumentteja suullisessa sekä kirjallisessa muodossa vakuuttavasti ja tilanteeseen sopivalla tavalla.

Myönteiseen asenteeseen suhteessa äidinkielellä tapahtuvaan viestintään sisältyy pyrkimys kriittiseen ja rakentavaan vuoropuheluun, esteettisten arvojen kunnioittaminen ja halu niiden saavuttamiseen sekä kiinnostus kanssakäymiseen muiden ihmisten kanssa. Tämä edellyttää tietoisuutta kielen vaikutuksesta muihin ihmisiin sekä tarvetta ymmärtää ja käyttää kieltä myönteisellä ja sosiaalisesti vastuullisella tavalla.

2. Viestintä vierailta kielillä ⁽²⁾

Määritelmä:

Vierailta kielillä tapahtuvalla viestinnällä on pääosin samat ominaisuudet kuin äidinkielisellä viestinnällä. Se perustuu kykyyn ymmärtää, ilmaista ja tulkita käsitteitä, ajatuksia, tunteita, faktoja ja mielipiteitä sekä suullisesti että kirjallisesti (kuullun ymmärtäminen, puhuminen, lukeminen ja kirjoittaminen) erilaisissa sosiaaliseen elämään ja kulttuuriin liittyvissä tilanteissa (koulutuksessa, työssä, kotona ja vapaa-aikana) yksilön omien toiveiden ja tarpeiden mukaan. Vierailta kielillä tapahtuva viestintä edellyttää myös sovittelutaitoja ja kulttuurienvälisiä ymmärtämystä. Yksilön suoritustaso vaihtelee kielen neljän osa-alueen (kuunteleminen, puhuminen, lukeminen ja kirjoittaminen) ja eri kielten välillä samoin kuin asianomaisen henkilön sosiaalisen ja kulttuurisen taustan, ympäristön, tarpeiden ja/tai kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Vieraiden kielten osaaminen edellyttää tietoa sanastosta ja käytännön kieliopista, tietoisuutta verbaalisen vuorovaikutuksen päätyypeistä ja kielen rekistereistä. Sosiaaliisiin tapoihin, kulttuurinäkökohtiin ja kielten vaihtelevuuteen liittyvä tieto on tärkeää.

⁽¹⁾ Euroopan monikulttuurisissa ja -kielisissä yhteiskunnissa on tunnettua, että äidinkieli ei aina ole jäsenvaltion virallinen kieli ja että kyky kommunikoida virallisella kielellä on edellytyksenä sille, että yksilö voi osallistua täysimääräisesti yhteiskuntaelämään. Joissain jäsenvaltioissa äidinkieli voi olla yksi useista virallisista kielistä. Tällaisia tapauksia ja määritelmän vastaavaa soveltamista koskevat toimenpiteet ovat yksittäisten jäsenvaltioiden vastuulla näiden erityisten tarpeiden ja olosuhteiden mukaisesti.

⁽²⁾ On tärkeää tunnustaa, että monet eurooppalaiset elävät kaksi- tai monikielisissä perheissä ja yhteisöissä ja että heidän asuinvaltionsa virallinen kieli ei välttämättä ole heidän äidinkieltään. Näiden ryhmien tapauksessa tällainen taito voi viitata viralliseen kieleen vieraan kielen asemesta. Näiden ihmisten tarve, motivaatio sekä sosiaaliset ja/tai taloudelliset syyt, jotka liittyvät tämän taidon kehittämiseen heidän integroitumisensa tukena, poikkeavat esimerkiksi tilanteesta, jossa opetellaan jotakin vierasta kieltä matkailun tai työn vuoksi. Tällaisia tapauksia ja määritelmän vastaavaa soveltamista koskevat toimenpiteet ovat yksittäisten jäsenvaltioiden vastuulla näiden erityisten tarpeiden ja olosuhteiden mukaisesti.

Olennaisiin vieraiden kielten kommunikointitaitoihin kuuluu kyky ymmärtää puhuttua kieltä sekä aloittaa keskustelu, pitää sitä yllä ja päättää se samoin kuin lukea, ymmärtää ja tuottaa omiin tarpeisiin soveltuvia tekstejä. Yksilöiden pitäisi lisäksi osata käyttää asianmukaisesti apuvälineitä ja oppia kieliä myös epävirallisissa yhteyksissä osana elinikäistä oppimista.

Myönteiseen asenteeseen kuuluu kulttuurien moninaisuuden arvostaminen sekä kiinnostus ja uteliaisuus kieliä ja kulttuurienvälisestä kommunikaatiota kohtaan.

3. Matemaattinen osaaminen ja perusosaaminen luonnontieteiden ja tekniikan aloilla

Määritelmä:

- A. Matemaattisilla taidoilla tarkoitetaan kykyä kehittää ja soveltaa matemaattista ajattelua arkipäivän laskutehtävien ratkaisemiseksi. Hyvään laskutaitoon perustuen pääpaino on prosessissa ja toiminnassa sekä tiedossa. Matemaattisiin taitoihin kuuluu — vaihtelevissa määrin — kyky ja halu käyttää matemaattisia ajattelutapoja (loogista ja avaruudellista ajattelua) ja esittämismuotoja (kaavoja, malleja, konstruktioita, kuvioita, kaavioita).
- B. Luonnontieteisiin liittyvään osaamiseen kuuluu kyky ja halu käyttää luonnonilmiöiden selittämisessä hyödynnettävää tietoa ja menetelmiä kysymysten yksilöintiä ja näyttöön perustuvien päätelmien tekemistä varten. Tekniikkaan liittyvällä osaamisella tarkoitetaan teknisen tiedon ja menetelmien soveltamista yksilön toiveita ja tarpeita vastaavalla tavalla. Luonnontieteisiin ja tekniikkaan liittyvään osaamiseen kuuluu ihmisen toiminnasta johtuvien muutosten ymmärtäminen ja vastuunotto yksityisenä kansalaisena.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

- A. Tarvittavat matemaattiset tiedot kattavat vankan numeroiden, mittojen ja rakenteiden, peruslaskutoimitusten ja matemaattisten esitystapojen tuntemisen, matemaattisten termien ja käsitteiden ymmärtämisen samoin kuin tietoisuuden kysymyksistä, joihin matematiikan avulla voidaan vastata.

Yksilöillä olisi oltava taito soveltaa matemaattisia peruskäsitteitä ja -menetelmiä arkielämässä kotona ja työpaikalla sekä seurata ja arvioida väiteketjuja. Yksilöiden pitäisi kyetä matemaattiseen päättelyyn, ymmärtää matemaattinen todistus ja kommunikoida matematiikan kielellä sekä käyttää asianmukaisia apuvälineitä.

Myönteinen asenne matematiikkaan perustuu totuuden kunnioittamiseen ja haluun etsiä syitä ja arvioida niiden validiteettiä.

- B. Luonnontieteiden ja tekniikan osalta olennaisiin tietoihin kuuluvat luonnon peruseräpäätökset, tieteelliset peruskäsitteet, -periaatteet ja -menetelmät sekä tekniikka ja tekniset tuotteet ja prosessit samoin kuin ymmärtämys, joka koskee tieteen ja tekniikan vaikutuksia maailmaan. Näiden taitojen avulla yksilöiden pitäisi pystyä ymmärtämään paremmin tieteellisten teorioiden ja sovellusten sekä tekniikan hyödyt, rajoitukset ja riskit yhteiskunnassa yleensä (suhteessa esimerkiksi päätöksentekoon, arvoihin, moraalikysymyksiin ja kulttuuriin).

Taitoihin kuuluu kyky käyttää ja käsitellä teknisiä välineitä ja koneita sekä tieteellistä tietoa tavoitteen saavuttamiseksi tai näyttöön perustuvan päätöksen tai päätelmän tekemiseksi. Yksilöiden pitäisi lisäksi kyetä tunnistamaan tieteellisen kysymyksenasettelun olennaiset piirteet ja osata selostaa päättelyketju ja sen tuloksena tehdyt päätelmät.

Avaintaitoon kuuluu kriittisesti arvioiva ja tiedonhaluinen asenne, kiinnostus eettisiin kysymyksiin ja sekä turvallisuuden että kestäväen kehityksen noudattaminen, erityisesti kun kyse on tieteen ja tekniikan suhteesta yksilöön, perheeseen, yhteisöön ja koko maapalloon.

4. Digitaaliset taidot

Määritelmä:

Digitaalisiin taitoihin kuuluu tietoyhteiskunnan teknologian hallinta ja kriittinen käyttö työssä, vapaa-aikana ja viestinnässä. Niitä tukevat tieto- ja viestintätekniikan perustaidot, kuten tietokoneen käyttäminen tiedon hakuun, arviointiin, tallentamiseen, tuottamiseen, esittämiseen ja vaihtamiseen sekä viestintätarkoituksiin ja osallistumiseen yhteistyöverkostoihin Internetin välityksellä.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Digitaalinen osaaminen edellyttää vankkoja tietoja tietoyhteiskunnan teknologian olemuksesta, asemasta ja mahdollisuuksista arkiyhteyksissä sekä yksityis- ja sosiaalisessa elämässä että työssä. Näihin kuuluvat tärkeimmät tietokonesovellukset, kuten tekstinkäsittely, taulukot, tietokannat, tiedon tallennus ja hallinta sekä Internetin ja elektronisten välineiden (sähköpostin, verkkotyökalujen) käytön tarjoamien mahdollisuuksien ja mahdollisten riskien ymmärtäminen työssä, vapaa-aikana, tiedonvälityksessä ja yhteistyöverkkoja käytettäessä, opinnoissa ja tutkimustyössä. Lisäksi olisi ymmärrettävä, miten tietoyhteiskunnan teknologialla voidaan tukea luovuutta ja innovaatiotoimintaa, sekä oltava tietoinen tietojen validiteettiin ja luotettavuuteen liittyvistä kysymyksistä samoin kuin tietoyhteiskunnan interaktiiviseen käyttöön liittyvistä oikeudellisista ja eettisistä periaatteista.

Tarvittaviin taitoihin kuuluu kyky hakea, kerätä ja käsitellä tietoa ja käyttää sitä kriittisellä ja systemaattisella tavalla arvioiden tiedon merkityksellisyyttä ja erottaen todellisen ja näennäistiedon. Yksilöillä olisi oltava sellaiset välineiden käyttötaidot, joiden avulla he kykenevät tuottamaan, esittämään ja ymmärtämään monimutkaista tietoa sekä saamaan käyttöönsä, hakemaan ja käyttämään Internet-pohjaisia palveluja. Lisäksi yksilöiden pitäisi kyetä käyttämään tietoyhteiskunnan teknologiaa kriittisen ajattelun, luovuuden ja innovaatiotoiminnan tukena.

Tietoyhteiskunnan teknologian käyttäminen edellyttää kriittistä ja harkitsevaa asennetta saatavilla olevaan tietoon ja interaktiivisten välineiden vastuullista käyttöä. Lisäksi kiinnostus osallistua kulttuurisiin, sosiaalisiin ja/tai ammatillisiin yhteisöihin ja verkkoihin tukee tätä perustaitoa.

5. Oppimistaidot

Määritelmä:

Oppimistaidoilla — oppimaan oppimisella — tarkoitetaan kykyä opiskella sinnikkäästi ja tavoitteellisesti sekä kykyä organisoida oma oppimisensa muun muassa tehokkaan ajankäytön ja tiedon käsittelyn avulla sekä yksilönä että ryhmässä. Tämä avaintaito käsittää myös tietoisuuden omista oppimisprosesseista ja -tarpeista sekä hyvyn kartoittaa tarjolla olevia mahdollisuuksia ja selviytyä esteistä, jotta oppiminen olisi tuloksellista. Tämä avaintaito tarkoittaa uusien tietojen ja taitojen hankkimista, käsittelemistä ja sisäistämistä sekä ohjaukseen hakeutumista ja sen hyödyntämistä. Oppimistaito tarkoittaa myös sitä, että oppija käyttää oppimisen perustana aiemmin opittuja asioita ja elämäkokemustaan ja voi käyttää ja soveltaa tietoja ja taitoja eri yhteyksissä — kotona, työssä ja koulutuksessa. Motivaatio ja itseluottamus ovat olennaisia tärkeitä yksilön oppimistaidoille.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Jos oppimisella on tiettyjä työhön tai uraan liittyviä tavoitteita, yksilöllä olisi oltava tieto vaadittavista pätevyyksistä, tiedoista, taidoista ja tutkinnoista. Kaikissa tapauksissa oppimaan oppiminen edellyttää, että yksilö tuntee ja ymmärtää itselleen parhaiten soveltuvat oppimisstrategiat samoin kuin taitojensa ja tutkintojensa vahvuudet ja heikkoudet ja kykenee kartoittamaan yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen koulutustarjonnan ja/tai saatavilla olevat ohjaus- ja tukipalvelut.

Oppimaan oppimisen taidot edellyttävät, että yksilö on hankkinut jatko-oppimisen kannalta tarpeelliset perustaidot, esimerkiksi lukemiseen, laskemiseen sekä tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät taidot. Näiden taitojen avulla yksilön pitäisi kyetä hankkimaan, käsittelemään ja sisäistämään uusia tietoja ja taitoja. Tämä edellyttää kykyä ohjata tehokkaasti omia oppimis- ja työskentelytapoja ja etenkin kykyä opiskella sinnikkäästi, keskittyä pitkäkestoisesti ja tarkastella kriittisesti oppimisen tarkoitusta ja tavoitteita. Yksilöiden olisi kyettävä käyttämään aikaa omaehtoiseen ja itseohjautuvaan opiskeluun sekä tekemään yhteistyötä osana oppimisprosessia, hyödyntämään heterogeenisen ryhmän tarjoamat edut ja jakamaan oppimaansa. Yksilöiden olisi kyettävä arvioimaan omaa työskentelyään sekä hakemaan tarvittaessa apua, tietoa ja tukea. Yksilöiden olisi myös kyettävä organisoimaan omaan oppimiseensa liittyvät seikat, muun muassa tehokas ajankäytön suunnittelu ja tiedon käsittely sekä yksilönä että ryhmässä.

Myönteinen asenne tarkoittaa motivaatiota ja itseluottamusta, joiden avulla yksilö jatkaa oppimista menestyksekkäästi koko elämän ajan. Ongelmanratkaisuun pyrkivä asenne tukee oppimisprosessia ja yksilön kykyä selviytyä esteistä ja kestää muutoksia. Myönteisen asenteen keskeisiä osatekijöitä ovat halu käyttää hyödyksi aiemmin opittua ja elämäkokemusta, uteliaisuus uusia oppimismahdollisuuksia kohtaan ja halu soveltaa oppimistaitoa elämän eri osa-alueilla.....

6. Sosiaaliset ja kansalaisuuteen liittyvät taidot

Määritelmä:

Näitä ovat henkilökohtaiset taidot, ihmissuhdetaidot samoin kuin kulttuurien väliset, sosiaaliset ja kansalaisuuteen liittyvät taidot, sekä niihin sisältyvät kaikki käyttäytymisen muodot, jotka antavat yksilöille valmiudet osallistua vaikuttaen ja rakentavalla tavalla yhteiskunta- ja työelämään yhä erilaistuvissa yhteiskunnissa sekä ratkaista tarvittaessa konflikteja. Kansalaisuuteen liittyvien taitojen avulla yksilöt voivat osallistua kansalaistoimintaan, koska heillä on tarvittava tieto yhteiskunnallisista ja poliittisista käsitteistä ja rakenteista ja he ovat sitoutuneet osallistumaan aktiiviseen ja demokraattiseen toimintaan.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

- A. Sosiaaliset taidot liittyvät henkilökohtaiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin, joka edellyttää, että yksilöt ymmärtävät, kuinka he voivat pitää yllä mahdollisimman hyvää fyysistä terveydentilaa ja mielenterveyttä, myös omien ja perheensä sekä välittömän lähipiirinsä voimavarojen perustana, ja tietävät terveiden elämäntapojen edistävän terveyttä. Jotta yksilö voi onnistua ihmissuhteissa ja osallistua yhteiskuntaelämään, on olennaisen tärkeää, että hän ymmärtää eri yhteisöissä ja ympäristöissä (esimerkiksi työelämässä) yleisesti hyväksyttävät käyttäytymissäännöt ja tavat. Yhtä tärkeää on olla tietoinen peruskäsitteistä, jotka koskevat yksilöitä, ryhmiä, työorganisaatioita, sukupuolten välistä tasa-arvoa, syrjimättömyyttä, yhteiskuntaa ja kulttuuria. On olennaisen tärkeää ymmärtää eurooppalaisten yhteiskuntien monikulttuuristen ja sosioekonomisten näkökohtien sekä kansallisten kulttuuri-identiteettien ja eurooppalaisen identiteetin keskinäistä vuorovaikutusta.

Keskeisiä tässä avaintaidossa ovat seuraavat taidot: taito kommunikoida rakentavasti eri ympäristöissä, ja olla suvaitsevainen, taito ilmaista ja ymmärtää eri näkökantoja, taito neuvotella luottamusta herättäen ja kyky tuntea empatiaa. Yksilöiden olisi kyettävä käsittelemään stressiä ja turhautumista, ilmaisemaan näitä tunteita rakentavalla tavalla sekä erottamaan toisistaan henkilökohtaiset ja ammatilliset osa-alueet.

Avaintaidon pohjana ovat yhteistyötä, määrätietoisuutta ja rehellisyyttä edistävät asenteet. Yksilöillä tulisi olla kiinnostusta sosioekonomista kehitystä ja kulttuurienvälistä viestintää kohtaan, heidän tulisi arvostaa moniarvoisuutta ja kunnioittaa toisia, ja heidän tulisi olla valmiita voittamaan ennakkoluuloja ja tekemään kompromisseja.

- B. Kansalaisuuteen liittyvät taidot perustuvat tietoon demokratian, oikeuden, tasa-arvon, kansalaisuuden ja kansalaisoikeuksien käsitteistä, myös tietoon siitä, kuinka käsitteet ilmaistaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja kansainvälisissä julistuksissa ja miten niitä sovelletaan eri instituutioissa paikallis- ja aluetasolla sekä kansallisella, Euroopan ja kansainvälisellä tasolla. Siihen kuuluu tieto ajankohtaisista tapahtumista samoin kuin tieto Euroopan ja maailmanhistorian keskeisistä tapahtumista ja suuntauksista. Lisäksi olisi kehitettävä tietoisuutta yhteiskunnallisten ja poliittisten liikkeiden tavoitteista, arvoista ja toimintalinjoista. Keskeistä on myös tieto Euroopan yhdyntymisestä sekä EU:n rakenteista, päätavoitteista ja arvoista samoin kuin Euroopan monimuotoisuutta ja kulttuuri-identiteettiä koskeva tietämys.

Taitoihin kuuluu kyky osallistua tehokkaasti muiden kanssa julkiseen toimintaan sekä osoittaa solidaarisuutta ja kiinnostusta paikallisyhteisöä tai laajempaa yhteisöä koskevien ongelmien ratkaisemiseen. Tähän sisältyy kriittinen ja luova pohdinta ja rakentava osallistuminen yhteisön tai naapuruston toimintaan sekä päätöksentekoon kaikilla tasoilla — paikallistasosta valtakunnalliselle ja Euroopan tasolle — erityisesti äänestämällä.

Myönteinen asenne perustuu ihmisoikeuksien — myös tasa-arvon — täysimääräiseen kunnioittamiseen demokratian perustana sekä erilaisten uskonnollisten ja etnisten ryhmien arvojärjestelmien välisten erojen arvostamiseen ja ymmärtämiseen. Se merkitsee tunnetta kuulumista omaan yhteisöön ja maahan sekä Euroopan unioniin ja yleensä Eurooppaan sekä koko maailmaan, tämän tunteen osoittaminen ja halu osallistua demokraattiseen päätöksentekoon kaikilla tasoilla. Siihen kuuluu myös vastuuntunnon osoittaminen sekä sen osoittaminen, että ymmärtää ja kunnioittaa yhteisiä arvoja, kuten demokratian periaatteita, joita tarvitaan yhteisön yhteenkuuluvuuden turvaamiseksi. Rakentava osallistuminen käsittää myös kansalaistoiminnan, yhteiskunnan monimuotoisuuden, sosiaalisen yhteiskäytävyyden ja kestävän kehityksen tukemisen sekä halun kunnioittaa toisten ihmisten arvoja ja yksityisyyttä.

7. Aloitekyky ja yrittäjyys

Määritelmä:

Aloitekyvyllä ja yrittäjyydellä tarkoitetaan yksilöiden kykyä muuntaa ideat toiminnaksi. Siihen sisältyy luovuutta, innovointia ja riskinottoa sekä kyky suunnitella ja toteuttaa projekteja tavoitteiden saavuttamiseksi. Yrittäjyys tukee yksilöitä heidän jokapäiväisessä elämässään kotona ja yhteiskunnassa ja sen lisäksi auttaa heitä työpaikalla olemaan tietoisia työnsä laajemmasta kehiksestä ja hyödyntämään tilaisuuksia. Se on myös perusta erityistaidoille ja -tiedoille, joita tarvitsevat sosiaalista tai kaupallista yritystoimintaa käynnistävät tai siihen osallistuvat henkilöt. Tähän pitäisi sisältyä tieto eettisistä arvoista ja sen pitäisi edistää hyvää hallintotapaa.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Tarvittaviin tietoihin kuuluu kyky havaita tarjolla olevat henkilökohtaisen, ammatillisen ja/tai liiketoiminnan mahdollisuudet, myös "kokonaisuuden näkemiseen" liittyvät seikat, jotka ovat ihmisten elämän ja työskentelyn kehys. Näitä seikkoja ovat laaja talouden toiminnan tuntemus sekä käsitys työnantajan tai organisaation mahdollisuuksista ja haasteista. Yksilöiden tulisi lisäksi olla tietoisia yritysten eettisestä kannasta ja siitä, kuinka he voivat edistää hyviä asioita esimerkiksi reilun kaupan tai sosiaalisen yritystoiminnan kautta.

Taitoihin kuuluvat kyky hallinnoida projekteja ennakoivasti (esimerkiksi kyky suunnitella, organisoida, hallinnoida, johtaa ja delegoida tehtäviä, sekä analysoida, viestiä, raportoida, arvioida ja rekisteröidä tietoja), tehokas edustaminen ja neuvotteleminen sekä kyky työskennellä sekä yksilöllisesti että yhteistyönä ryhmissä. Olennaisia ovat kyky kartoittaa omia vahvuuksia ja heikkouksia sekä kyky arvioida tilanteita ja ottaa tarvittaessa riskejä.

Yrittävälle asenteelle on ominaista aloitteellisuus, ennakoivuus, riippumattomuus ja innovatiivisuus yksityis- ja yhteiskuntaelämässä sekä työssä. Siihen sisältyvät myös motivaatio ja määrätietoisuus tavoitteiden saavuttamiseksi, olipa kyse sitten henkilökohtaisista tai yhteisistä tavoitteista, mukaan lukien työhön liittyvät tavoitteet.

8. **Kulttuurin tuntemus ja ilmaisumuodot**

Määritelmä:

Ymmärretään, mikä merkitys on ajatusten, kokemusten ja tunteiden luovalla ilmaisemisella eri välineiden avulla, esimerkiksi musiikin, esittävien taiteiden, kirjallisuuden ja kuvaamataiteiden välityksellä.

Tähän avaintaitoon liittyvät olennaiset tiedot, taidot ja asenteet:

Kulttuurintuntemuksella tarkoitetaan tietoa paikallisesta, kansallisesta ja eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä ja niiden merkityksestä maailmassa. Siihen sisältyy perustiedot tärkeimmistä kulttuuriteoksista, myös nykyaikaisesta populaarikulttuurista. On olennaisen tärkeää ymmärtää kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta Euroopassa (ja maailman muilla alueilla), tarvetta säilyttää tämä monimuotoisuus, sekä esteettisten tekijöiden merkitystä jokapäiväisessä elämässä.

Taidot liittyvät sekä arvostukseen että ilmaisukykyyn: taideteosten ja esitysten arvostaminen ja niistä nauttiminen sekä itseilmaisu eri välineiden avulla luontaisia kykyjä käyttäen. Taitoja ovat myös kyky suhteuttaa omat luovat ja ilmiänsä näkökannat toisten mielipiteisiin sekä kyky kartoittaa ja toteuttaa käytännössä kulttuuritoiminnan tarjoamat sosiaalisen ja taloudellisen toiminnan mahdollisuudet. Kulttuuri-ilmaisu on oleellisen tärkeää kehitettäessä luovia taitoja, jotka voidaan siirtää erilaisiin ammatillisiin yhteyksiin.

Selkeä käsitys omasta kulttuurista ja identiteetistä voi olla perustana avoimelle suhtautumiselle kulttuuri-ilmaisun monimuotoisuuteen ja sen kunnioitukselle. Myönteiseen asenteeseen sisältyvät myös luovuus ja halu kehittää esteettistä kapasiteettia taiteellisen itseilmaisun ja kulttuurielämään osallistumisen kautta.
